



ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΟΡΑΜΑ ΓΙΑ ΝΕΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟ

Και τί δεν ζήσαμε τους τελευταίους δύο μήνες. Προειδοποιητικές συγκεντρώσεις για την τραγωδία των Τεμπών, κύριες συγκεντρώσεις εκατοντάδων χιλιάδων διαδηλωτών ανήμερα του δυστυχήματος, πολιτικές αναταράξεις, κατάθεση μομφής εναντίον της κυβέρνησης και εν συνεχεία ανασχηματισμός της και τόσα άλλα ... Εξ όλων δε των ανωτέρω προκύπτει αβίαστα το ερώτημα: Και τώρα, τί γίνεται τώρα;

Το τραίνο που σταμάτησε για πάντα στα Τέμπη, ήταν γεμάτο νέους ανθρώπους. Οι περισσότεροι είχαν την ηλικία των παιδιών μας, των εγγονιών μας. Δεν αρκεί να βρεθούν και να τιμωρηθούν οι φταίχτες αυτής της τραγωδίας. Στην μνήμη αυτών των παιδιών που χάθηκαν, οφείλουμε να έχουμε ένα όραμα: να γίνει ο σιδηρόδρομος το πιο αυτονόητο και ασφαλές μέσο μεταφοράς στην χώρα μας, η οποία να μετατραπεί σε σιδηροδρομικό κόμβο των Βαλκανίων, συνδέοντας την Θεσσαλονίκη (και κατ'επέκταση την Αθήνα) με Σόφια, Σκόπια, Βελιγράδι, Αλεξανδρούπολη και Κωνσταντινούπολη. Από δε την Αλεξανδρούπολη, με τα λιμάνια Μπουργκάς και Βάρνας στην Βουλγαρία, της Κωσταντζας στην Ρουμανία και της Οδησού στην Ουκρανία.

Αυτό δεν θα γίνει από την μία ημέρα στην άλλη. Αυτό το όραμα πρέπει να γίνει εθνική πολιτική, που θα ακολουθήσουν όλες οι μελλοντικές κυβερνήσεις. Ευχή όλων, το 2033 - 2038 (10 - 15 έτη μετά), να σταθούν επιζώντες, συγγενείς, φίλοι και εκπρόσωποι της Πολιτείας στα Τέμπη και ενώ δίπλα μας θα περνούν σύγχρονα, γρήγορα και ασφαλή τραίνα, να τους ψιθυρίσουμε ότι ο χαμός τους έγινε αφορμή να ξυπνήσουμε.

Επιστρέφοντας στα του Συνδέσμου, την Κυριακή 26 Ιανουαρίου 2025 το μεσημέρι, έλαβε χώρα η ετήσια κοπή της βασιλειόπιτας (και όχι βασιλόπιτας), με παράθεση πλούσιου γεύματος και συνοδεία ζωντανής μουσικής, ενώ ακολούθησε και η εθιμική κλήρωση πολλών και δώρων, με αρκετούς τυχερούς.

Τέλος, το μεσημέρι της Κυριακής 23 Φεβρουαρίου γιορτάσαμε την αποκριά σε μία πανέμορφη παραδοσιακή ταβέρνα στο Μοναστηράκι, όπου το καλό φαγητό, η δεμένη μουσική κομπανία και το πηγαίο κέφι που δημιουργήθηκε, έφερε μεγάλη ευχαρίστηση και διασκέδαση στους συμμετέχοντες, υποσχόμενοι αυθόρμητα ότι θα ξανάρθουν.



Στο εγγύς μέλλον, **Πέμπτη 27 Μαρ. και ώρα 19.00'**, οργανώνουμε μία σημαντική εκδήλωση ιστορικής και θρησκευτικής μνήμης, προβάλλοντας την «Συμβολή της Θεσσαλονίκης στον εορτασμό της χλιετηρίδας της Αθωνικής Πολιτείας» το 1963. Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί **στο Εντευκτήριο του Συνδέσμου, Αβέρωφ 11, 5ος όροφος** (διασταύρωση Μάρνη με 3ης Σεπτεμβρίου), κατά την οποία θα παρατεθούν αφιερώματα με βουτημάτα, δαπάναις του Συνδέσμου. Θα μιλήσουν σχετικά δύο μέλη του Συνδέσμου μας:

Ο **κ. Αντώνης Παλαμίδης**, ιατρός, η οικογένεια του οποίου συμμετείχε δημιουργικά στον τότε εορτασμό και διαθέτει πλούσιο υλικό, καθώς και ο **κ. Κωνσταντίνος Χολέβας**, πολιτικός επιστήμων και συγγραφέας. Θα προβληθούν ενδιαφέρουσες φωτογραφίες με επεξηγήσεις από τις εκδηλώσεις του 1963, καθώς και ανέκδοτα περιστατικά της εποχής. Έχουν δε προσκληθεί για να σχολιάσουν ή προσθέσουν κάτι, μέλη και φίλοι Μητροπολίτες του Συνδέσμου, καθώς και ειδικοί επιστήμονες.

**Τέλος, εν όψει των εορτών του ΠΑΣΧΑ, ο Σύνδεσμος εύχεται στα μέλη και φίλους του
ΚΑΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΗ με καθαρή καρδιά και πίστη στον Σωτήρα και Ανθρωπή**

Ο καφές της μάνας

Μάνα και τι δεν θα 'δινά
 να 'πινα τον καφέ σου
 που έφυγες και νοσταλγώ
 το όμορφο το χθες σου

Θυμάμαι που ερχόμουνα
 για να σε δω μανούλα
 και μου 'λεγες τοιμάζεται
 καρτέρα μια σηγιούλα

Μάνα μου μοσχοβόλαγε
 όλη μας η κουζίνα
 ήταν ο πιο καλός καφές
 γιατί ήσουν μερακλίνα

Έφυγες κι όλα έρημα
 τώρα στο σπιτικό μας
 μου λείπουν μάνα οι στιγμές
 κουβέντες και των δυο μας

Όταν πηγαίνω στο χωριό
 πονά η θύμψή μου
 αφού εσύ δεν θα 'σαι κει
 σφίγγεται η ψυχή μου

Θυμάμαι με περίμενες
 ορθή στα σκαλοπάτια
 και τα σεντόνια στράφτανε
 μάνα μου στα κρεβάτια

Καλώς τηνε μου φώναζες
 κόρη ξενιτεμένη
 τώρα πηγαίνω και κανείς
 δεν θα με περιμένει

Και κάθομαι μες την αυλή
 δίπλα στο κουζινάκι
 κλαίω και λέω μάνα μου
 που 'ναι το καφεδάκι

Και έχω την εικόνα σου
 στα μάτια ζωντανή
 καρτέρα περισσότερα μου
 σι αυτιά μου η φωνή

Μάνα και τι δεν θα 'δινά
 να 'ρθω στο σπιτικό μας
 να μου τρατάρεις τον καφέ
 σαν τον παλιό καιρό μας

- Ελευθερία Λάππα



ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Παρακαλούνται τα μέλη και φίλοι του
 Συνδέσμου να ανταποκριθούν σύντομα
 στην καταβολή της ετήσιας συνδρομής
 τους για το 2025, δεδομένου ότι αυτή δίδει
 και το απαραίτητο "οξυγόνο", που στηρίζει
 οικονομικά τον Σύνδεσμο.

Ο λογαριασμός IBAN της τράπεζας
 Πειραιώς είναι:
 GR 840171 0020 0060 0201 0989 111.

Με εκτίμηση και προσδοκία
 για την ανταπόκρισή σας
 Το Δ. Σ. του Συνδέσμου
 Θεσσαλονικέων


Θεσσαλονικέων
 ΦΩΝΗ

Διημερίδα Εφημερίδα του
 Συνδέσμου Θεσσαλονικέων

Αβέρωφ 11 & 3ης Σεπτεμβρίου, 104 33 Αθήνα
 Τηλ.: 210 82 22 920 - Fax: 210 82 22 498

e-mail: syndesmosthessalonikeon@gmail.com
 http://www.thessalonikeis.gr
 facebook.com/people/Syndesmos Thessalonikeon

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:
 ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΩΝ ΑΘΗΝΑΣ
 ΕΚΔΟΤΗΣ/ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
 ΖΑΦΕΙΡΗΣ ΤΑΜΠΑΚΙΔΗΣ
 ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν αντιπροσωπεύουν κατ' ανάγκη τη
 γνώμη της εφημερίδας

Ανυπόγραφα άρθρα δεν δημοσιεύονται

Χειρόγραφα και φωτογραφίες που αποστέλλονται στην
 εφημερίδα δεν επιστρέφονται.



ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΤΩΝ 6^ο ΚΑΙ 7^ο ΑΙΩΝΑ

Μία ξαφνική παρατεταμένη - και όχι σύντομη όπως θεωρείτο μέχρι σήμερα- περίοδος κρύου στο βόρειο ημισφαίριο κατά τον 6ο και 7ο αιώνα, μεταξύ 536 και 660 μ.Χ., συνέβαλε σε δραματικές κοινωνικές αναστατώσεις, στην εξασθένιση της ανατολικής ρωμαϊκής αυτοκρατορίας (Βυζαντίου) και στην επέκταση των Αράβων. Αυτό είναι το συμπέρασμα μιας νέας επιστημονικής έρευνας, που για πρώτη φορά ονομάζει αυτή την περίοδο «Μικρή Εποχή των Πάγων της Υστερης Αρχαιότητας».

Οι ερευνητές του διεθνούς διεπιστημονικού προγράμματος "Past Global Changes-PAGES" (Παρελθούσες Παγκόσμιες Μεταβολές), με επικεφαλής τον δενδροκλιματολόγο Ουλφ Μπίντγκεν του Ελβετικού Ομοσπονδιακού Ινστιτούτου Ερευνών, που έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο περιοδικό γεωεπιστημών "Nature Geoscience", χρησιμοποίησαν της τεχνική της μελέτης δακτυλίων δέντρων από τις Ευρωπαϊκές Άλπεις και τα Όρη Αλτάι (όπου συναντιούνται Ρωσία, Κίνα, Μογγολία και Καζακιστάν), για να δείξουν ότι η εν λόγω περίοδος υπήρξε ασυνήθιστα κρύα σε όλη την Ευρώπη και την Ασία, σε σχέση με τα προηγούμενα 2.000 χρόνια.

Η κλιματική αλλαγή αποδίδεται κυρίως σε μια σειρά από μεγάλες ηφαιστειακές εκρήξεις, που συνέβησαν διαδοχικά κατά τα έτη 536, 540 και 547 μ.Χ. Η μαζική συσσώρευση σωματιδίων στην ατμόσφαιρα μπλόκαρε τις ακτίνες του Ήλιου και έριξε τη θερμοκρασία για δεκαετίες κατά περίπου τέσσερις βαθμούς Κελσίου. Επιπλέον, οι εκρήξεις ηφαιστείων συνέπεσαν με ένα «πλιακό ελάχιστο», δηλαδή με μια περιοδική μεγάλη μείωση της πλιακής ακτινοβολίας. Εξαιτίας όλων αυτών, ο Μπίντγκεν έκανε λόγο για «την πιο δραματική πτώση της θερμοκρασίας στο βόρειο ημισφαίριο εδώ και 20 αιώνες».

Σύμφωνα με τους επιστήμονες, η ξαφνική ψύχρα του κλίματος αποτέλεσε ένα σημαντικό -και παραγνωρισμένο μέχρι σήμερα- περιβαλλοντικό παράγοντα, που προκάλεσε μαζική καταστροφή των γεωργικών καλλιεργειών και πείνα σε μεγάλους πληθυσμούς. Παράλληλα, μεταξύ 541 και 543 μ.Χ., η Κωνσταντινούπολη επλήγη από επιδημία πανώλους που σκότωσε εκατομμύρια ανθρώπους.

Το αποτέλεσμα ήταν μια σειρά από έντονες κοινωνικές αναστατώσεις στο εσωτερικό του Βυζαντίου, που το κατέστρεψαν πιο ευάλωτο στις επιδρομές από τους Σλάβους, αλλά κυρίως από την τότε ανερχόμενη δύναμη, τους Άραβες. Σύμφωνα μάλιστα με τους ερευνητές, την ίδια περίοδο που το Βυζάντιο περνούσε τα πάνδεινα, η Αραβική χερσόνησος δεχόταν τις μεγαλύτερες βροχές των τελευταίων αιώνων, πράγμα που οδήγησε σε ανησυχία των γεωργικών καλλιεργειών και γενικότερα στην ανάπτυξη της περιοχής, διευκολύνοντας έτσι τα επεκτατικά και εξισλαμιστικά σχέδια των Αράβων.

Ως μήνυμα για το παρόν και το μέλλον, οι ερευνητές τόνισαν ότι οι ξαφνικές κλιματολογικές μεταβολές, ανά πάσα στιγμή, μπορούν να φέρουν τα πάνω - κάτω σε κοινωνίες και πολιτικά συστήματα.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΤΑΦΕΣ ΤΟΥ ΧΑΣΑΝ ΤΑΧΣΙΝ ΠΑΣΑ

Ο Χασάν Ταχσίν Πασά υπέγραψε την παράδοση της Θεσσαλονίκης, υπό το βλέμμα των Μεταξά και Δουσιμάνη, πληρεξουσίων του Διάδοχου και Αρχιστρατήγου Κωνσταντίνου. Ο Αντιστράτηγος και διοικητής της 8ης Οθωμανικής Στρατιάς Χασάν Ταχσίν Πασάς ήταν αλβανικής καταγωγής με ελληνική παιδεία στη Ζωσιμαία Σχολή των Ιωαννίνων.

Στη «πολιτική» διένεξη για το ποιος δικαιούται τα περισσότερα εύσημα για την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης ανάμεσα στο Διάδοχο Κωνσταντίνο και τον Πρωθυπουργό Ελ. Βενιζέλο, έχει «χαθεί» η καθοριστική συμβολή του Ταχσίν Πασά στο να αποδοθεί η Θεσσαλονίκη στην Ελλάδα και όχι στη Βουλγαρία.

Αν και συνεπής και αφοσιωμένος στην πατρίδα του αξιωματικός, αντιλήφθηκε τις εγγενείς αδυναμίες της στρατιάς του μετά τις αλληπάλληλες ήττες από τον ελληνικό στρατό και επέλεξε την «ατιμωτική» λύση της παράδοσης από μια μάχη μέχρις εσχάτων που θα οδηγούσε σε μια άσκοπη αιματοχυσία κι έσωσε τη ζωή των 30.000 περίπου στρατιωτών του. Έχοντας όμως ο ίδιος έντονη ελληνική παιδεία και γνωρίζοντας τους Έλληνες, προτίμησε να παραδοθεί στην Ελλάδα κι όχι στους Βούλγαρους, προστατεύοντας έτσι και τους Τούρκους κατοίκους της Θεσσαλονίκης, που διαφορετικά θα βίωναν τις ακρότητες που βίωσε ο τουρκικός πληθυσμός περιοχών που «απελευθερώθηκαν» από τους Βούλγαρους. Το οθωμανικό κράτος καταδίκασε ερήμην τον Ταχσίν Πασά σε θάνατο, όποτε η επιστροφή του στην Τουρκία ήταν αδύνατη. Αυτοεξορίστηκε στην Ελβετία με προστασία του ελληνικού κράτους όπου και πέθανε. Οι περιπέτειες του δεν τελείωσαν όμως με το θάνατο του. Αφού θάφτηκε στη Λωζάνη αρχικά, το 1937 τα οστά του μεταφέρθηκαν και θάφτηκαν στο οικογενειακό τους τάφο στην Τριανδρία Θεσσαλονίκης.

Το 1963, η επέκταση της πόλης «έφαγε» το νεκροταφείο και τα οστά του Ταχσίν Πασά φυλάχτηκαν για 20 χρόνια στο νεκροταφείο της Μαλακωπής, για να καταλήξουν τελικά το 1983 σε τάφο στο αγρόκτημα Τόψιν, δίπλα στο κτίριο όπου υπεγράφη η παράδοση της Θεσσαλονίκης. Στον πίνακα, με πολιτικά, απεικονίζεται ο ίδιος ο ζωγράφος του πίνακα, γιος του Ταχσίν Πασά, Κενάν Μεσαρέ. Ο Κενάν Μεσαρέ, απόφοιτος κι αυτός της Ζωσιμαίας σχολής, υπήρξε υπασιπιστής του πατέρα του. Γλωσσομαθής ο ίδιος, φέρεται ως ο συντάκτης της γαλλικής (επίσημης) έκδοσης της συμφωνίας παράδοσης.

Μετά την απελευθέρωση, ο Κενάν παρέμεινε στη Θεσσαλονίκη, απέκτησε ελληνική υπηκοότητα και ασχολήθηκε με τη ζωγραφική. Τάφηκε δίπλα στον πατέρα του το 1965 στην Τριανδρία και τον «ακολούθησε» και στις μετά θάνατον περιπλανήσεις, μέχρι το σημερινό τάφο στη βίλα Μοδιάνο.



Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΠΗΡΕ ΧΑΜΗΛΟ ΒΑΘΜΟ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ



Την επιτακτική ανάγκη ενός οργανωμένου σχεδίου ανάπτυξης της Θεσσαλονίκης ως τουριστικού προορισμού, υπογραμμίζουν τα αποτελέσματα της μελέτης του 2023 «Προφίλ & Ικανοποίηση Τουριστών - Απόδοση Ξενοδοχείων της Θεσσαλονίκης». Με βάση τα στοιχεία της μελέτης, η πόλη έλαβε το χαμηλότερο βαθμό (7,8) των τελευταίων χρόνων από τους τουρίστες της. Παρ' όλα αυτά, 9 στους 10 τουρίστες δήλωσαν πως θα την επισκεφθούν ξανά και θα την προτείναν σε φίλους.

Που απογοήτευσε η Θεσσαλονίκη τους τουρίστες

Πιο συγκεκριμένα, τον χαμηλότερο βαθμό έβαλαν οι επισκέπτες της Θεσσαλονίκης στη δημόσια καθαριότητα, που οριακά πέρασε τη... βάση, καθώς έλαβε μόλις 5,4, σύμφωνα με την έρευνα που διεξήγαγε η Managing Consultant της GBR Consulting για λογαριασμό της Ένωσης Ξενοδόχων Θεσσαλονίκης (ΕΞΘ) και έγινε σε δείγμα 1.450 ατόμων την περίοδο Σεπτεμβρίου - Δεκεμβρίου 2023 - Ιανουαρίου 2024. Στην έρευνα αποτυπώνεται η βαθμολογία της πόλης από τους τουρίστες από το 2015 έως και το 2023, ενώ την παρουσίασε σε εκδήλωση ο managingconsultant, StefanMerkenhof.

Το 2023 υπήρξε η πρώτη χρονιά μετά την πανδημία, που η Θεσσαλονίκη κινήθηκε τουριστικά σε ικανοποιητικά επίπεδα, αφού η καθημερινότητα επανήλθε σε πλήρως φυσιολογικούς ρυθμούς, επεσήμανε ο πρόεδρος της ΕΞΘ, Ανδρέας Μανδρίνος, σημειώνοντας ωστόσο ότι στις ερωτήσεις της έρευνας εάν οι επισκέπτες της θα σύστηναν τη Θεσσαλονίκη σε άλλους και εάν επιθυμούσαν να την επισκεφθούν ξανά, τα ποσοστά 92% και 91% αντίστοιχα, ήταν τα χαμηλότερα των τελευταίων ετών. Επίσης, όπως είπε, το 2023 ήταν η χρονιά κατά την οποία η Θεσσαλονίκη αξιολογήθηκε συνολικά με το χαμηλότερο βαθμό (7,8) των τελευταίων ετών.

Η «πληγή» των Airbnb στα ξενοδοχεία ενός και δύο αστέρων

Τόνισε δε ότι τα ξενοδοχεία των πιο μικρών κατηγοριών, ενός και δύο αστέρων, αρχίζουν να κινδυνεύουν άμεσα λόγω του αθέμιτου ανταγωνισμού που δέχονται από τα Airbnb καταλύματα και αναφερόμενος στα «μελανά» σημεία της πόλης, ο κ. Μανδρίνος επισήμανε ότι όχι μόνο παρέμειναν ακριβώς τα ίδια (δρόμοι & πεζοδρόμια, δημόσια καθαριότητα, πχορύπανση & ατμοσφαιρική ρύπανση, μέσα μαζικής μεταφοράς, πράσινο), αλλά και έλαβαν τη χαμηλότερη αξιολόγηση της περιόδου 2015-2023. «Ευτυχώς η νέα δημοτική αρχή δείχνει με το έργο της μέχρι τώρα, ότι θα υπάρξει βελτίωση σε αυτούς τους τομείς και αυτό είναι πολύ ενθαρρυντικό για το άμεσο μέλλον», επισήμανε χαρακτηριστικά και διατύπωσε την εκτίμησή του ότι το 2023 θα ήταν η τελευταία χρονιά με χαμηλές επιδόσεις της πόλης στον τουρισμό.

Η γαστρονομία κερδίζει τους τουρίστες

Επισήμανε δε ότι για μία ακόμη χρονιά, επιβεβαιώθηκε η ταυτότητα της Θεσσαλονίκης ως πόλη της γαστρονομίας και της διασκέδασης, αφού οι κύριοι λόγοι επιλογής της τόσο για τους Έλληνες όσο και για τους αλλοδαπούς συνέχισαν να είναι η νυχτερινή ζωή / διασκέδαση, το φαγητό και τα ψώνια. Πρόσθεσε δε ότι η έρευνα έδειξε ότι την χρονιά του 2023 τα ξενοδοχεία της περιοχής διατήρησαν την υψηλή αξιολόγησή τους (8,7) τόσο όσον αφορά τις εγκαταστάσεις τους, όσο και αναφορικά με τη σχέση μεταξύ τιμής / ποιότητας (8,3).

Ωστόσο, όπως είπε, η σταθερή ικανοποίηση των επισκεπτών από τις ξενοδοχειακές υποδομές της Θεσσαλονίκης-που βελτιώνονται και ενισχύονται με νέες μονάδες- δεν ήταν αρκετή για να αλλάξει την εικόνα των οικονομικών στοιχείων των ξενοδοχείων, αφού για μία ακόμη χρονιά η Θεσσαλονίκη παρέμεινε στην τελευταία θέση όσον αφορά τόσο στη μέση τιμή δωματίου, όσο και στα έσοδα ανά διαθέσιμο δωμάτιο στη συγκριτική αξιολόγηση (benchmarking) μεταξύ της πόλης μας και άλλων δέκα αντιστοίχου μεγέθους ευρωπαϊκών πόλεων. «Αυτό μπορεί να αλλάξει μόνο εάν η πόλη κάνει επαγγελματικά βήματα στην τουριστική της ανάπτυξη, κάτι που αποτελεί ευχή εδώ και πολλά χρόνια δίχως όμως να γίνεται πράξη», τόνισε ο κ. Μανδρίνος. «Η Θεσσαλονίκη δεν ακολουθεί το ρυθμό ανάπτυξης που παρατηρείται σε άλλες περιοχές της χώρας», επισήμανε ο ίδιος και εξέφρασε την ελπίδα του το 2023 να ήταν η τελευταία χρονιά που συνέβη αυτό και στο εξής να είναι γερές και ανθεκτικές οι βάσεις που παίζουν από όλους τους αρμόδιους φορείς για το μέλλον.

Η έρευνα με αριθμούς

Μιλώντας για τον οδικό τουρισμό, επισήμανε ότι «το 2023 σε σύγκριση με το 2019, οι οδικές αφίξεις στα σημεία εισόδου του Προμαχώνα που συνδέονται με Θεσσαλονίκη με την Σόφια μειώθηκαν κατά 29% και στους Ευζώνους που τη συνδέουν με τα Σκόπια μειώθηκαν κατά 5%, με τη συνολική πτώση στους μεθοριακούς σταθμούς να ανέρχεται στο 15%. Βέβαια, όπως έσπευσε να επισημάνει, τη συγκεκριμένη περίοδο οι διανυκτερεύσεις των Ρουμάνων και των Βούλγαρων όχι μόνο δεν επηρεάστηκαν, αλλά αυξήθηκαν. Μάλιστα, κατά τον ίδιο, οι διανυκτερεύσεις στα ξενοδοχεία της Θεσσαλονίκης παρέμειναν σταθερές, αφού καταγράφηκε μείωση 1% στις διανυκτερεύσεις των αλλοδαπών και ισόποση αύξηση των Ελλήνων.

Το 2023, το μείγμα των διανυκτερεύσεων των κύριων αγορών του εξωτερικού παρέμεινε σταθερό σε σύγκριση με το 2015. Από τη μία πλευρά χάθηκε η ρωσική αγορά, από την άλλη αυξήθηκε το μερίδιο των επισκεπτών από τις ΗΠΑ, Συγκρίνοντας το 2023 με το 2019, η πληρότητα σημείωσε μείωση της τάξης του 4,2%, και ταυτόχρονα αυξήθηκε το ξενοδοχειακό δυναμικό της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης κατά 4 μονάδες και 285 δωμάτια, μία αύξηση της τάξης του 1,4% και 3,5% αντίστοιχα.

Στο +25% η μέση τιμή δωματίου- Μείωση ή σταθερότητα στους δείκτες ικανοποίησης

Την ίδια περίοδο, σε ένα περιβάλλον υψηλού πληθωρισμού και αυξανόμενου κόστους λειτουργίας, η μέση τιμή δωματίου αυξήθηκε κατά 25%. Συγκρίνοντάς την με τις ευρωπαϊκές ανταγωνιστικές πόλεις, η Θεσσαλονίκη είχε τη χαμηλότερη μέση τιμή δωματίου το 2023. Η υψηλότερη αύξηση καταγράφηκε στο Εδιμβούργο με 46% και η χαμηλότερη στο Ντίσελντορφ.



Η ικανοποίηση των επισκεπτών σημείωσε περαιτέρω μείωση σε όλους σχεδόν τους δείκτες. Μόνο ορισμένοι δείκτες παρέμειναν σταθεροί, ενώ κανένας από αυτούς δεν βελτιώθηκε κατά την περίοδο 2015 - 2023. Η συνολική βαθμολογία αξιολόγησης από την εμπειρία των επισκεπτών στην πόλη, μειώθηκε από 8,1 το 2019, σε 7,9 το 2022 και σε 7,8 το 2023. Ωστόσο, άνω του 90% των επισκεπτών στα ξενοδοχεία θα σύστηναν τη Θεσσαλονίκη και θα την επισκέπονταν ξανά. Ο βαθμός για τα ξενοδοχεία και τη σχέση ποιότητας / τιμής παρέμεινε σταθερός σε σύγκριση με το 2022 στα 8,7 και 8,3 αντίστοιχα.

Δυστυχώς τα «μελανά» σημεία της πόλης όχι μόνον παρέμειναν ακριβώς τα ίδια αλλά και έλαβαν τη χαμηλότερη αξιολόγηση της περιόδου 2015-2023. Συγκεκριμένα οι δρόμοι και τα πεζοδρόμια αξιολογήθηκαν με 5,7 η δημόσια καθαριότητα με 5,4, η πχορύπανση και ατμοσφαιρική ρύπανση με 6,2 και 6,3 αντίστροφα, τα μέσα μαζικής μεταφοράς με 5,6 και τα πάρκα - πράσινο με 6,1.

Αναφορικά με την αγορά βραχυχρόνιας μίσθωσης, ο κ. Merkenhof επισήμανε ότι παραμένει σε μεγάλο βαθμό χωρίς κανονισμούς και επηρεάζει την τοπική κοινωνία. Τόνισε δε ότι έφτασε τις 3.600 μονάδες στο δήμο Θεσσαλονίκης, όταν τα δωμάτια ξενοδοχείων ανέρχονται σε 4.800.

Η Θεσσαλονίκη έχει μείνει πίσω

Όπως αναφέρεται στην έρευνα: από πλευράς υποδομών η Θεσσαλονίκη παραμένει «πίσω». Ορισμένα βασικά έργα υποδομής δεν έχουν ξεκινήσει ή βρίσκονται στο στάδιο του σχεδιασμού ή σε εξέλιξη, όπως η κατάσταση των οδικών συνόρων, η πρόσβαση από και προς το αεροδρόμιο, η ανάπλαση της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης, το παραλιακό μέτωπο και οι χώροι στάθμευσης, ενώ οι εργασίες του έργου Flyoverπροκαλούν προβλήματα κυκλοφορίας.

Ωστόσο, από την άλλη, εάν κάποια στιγμή παραδοθούν όλα τα μεγάλα έργα υποδομής, εάν ο Δήμος Θεσσαλονίκης παραδώσει τα έργα που χρειάζονται για την ασφάλεια, την καθαριότητα, την ποιότητα πεζοδρομίων και δρόμων, πράσινο και πάρκινγκ, η Θεσσαλονίκη θα γίνει πραγματικά ελκυστική πόλη για τους κατοίκους και τους επισκέπτες της και θα μπορέσει να προσελκύσει νέες αγορές και τουρίστες με την υποστήριξη ενός νέου στρατηγικού σχεδίου, στο οποίο θα συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς.

Οι τουρίστες θα έχουν εύκολη πρόσβαση και θα απολαύσουν το «νίβε» της Θεσσαλονίκης με τον πλούσιο πολιτισμό και την ιστορία της μέσω των υφιστάμενων και των νέων μουσείων και των αρχαιολογικών χώρων της ευρύτερης περιοχής, τη γαστρονομία, τις επιλογές διασκέδασης, τις εμπορικές εγκαταστάσεις, τις εκδηλώσεις και τέλος, τους ντόπιους, η συμπεριφορά των οποίων είναι πάντα από τα κορυφαία στοιχεία της εμπειρίας. Στον ξενοδοχειακό τομέα, έχουν πραγματοποιηθεί επενδύσεις και πολλά νέα έργα βρίσκονται στα σκαριά, συμπεριλαμβανομένων νέων ξενοδοχείων με διεθνή brands και εθνικών αλυσίδων.

ΟΙ 4 ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΑΛΤΣΧΑΪΜΕΡ

Όπως είπε ο νευροεπιστήμονας Robert Love, μετά την αρχή αυτής της κοινής μορφής άνοιας, τα πρώτα προειδοποιητικά συμπτώματα περιλαμβάνουν απώλεια μνήμης, δυσκολία συγκέντρωσης, κοινωνική απόσυρση και μεταβολές στη διάθεση.

Ο ειδικός σημείωσε επίσης ποιες συνήθειες πρέπει να υιοθετήσετε για να επιβραδύνετε όσο το δυνατόν περισσότερο την εξέλιξη της νόσου, άπαξ και τα προειδοποιητικά σημάδια επιβεβαιωθούν. «Αν εκδηλώνετε κάποια από αυτά τα πρώιμα προειδοποιητικά σημάδια, θέλω να ξέρετε ότι δεν είναι πολύ αργά. Μπορείτε να σταματήσετε την επιδείνωση. Μπορείτε ακόμη και να επαναφέρετε τη μνήμη σας, αν είστε αρκετά νέοι».

1. Άσκηση

Ο νευροεπιστήμονας εξήγησε ότι η άσκηση είναι «φάρμακο για τον εγκέφαλό σου».

Είπε: «Η άσκηση προμηθεύει με φρέσκο αίμα και θρεπτικά συστατικά στον εγκέφαλό σου.

Η άσκηση βοηθά επίσης στη μείωση της κατάθλιψης, του άγχους και στη βελτίωση του ύπνου».

2. Ύπνος

Ο καλός ύπνος είναι το κλειδί για έναν υγιή εγκέφαλο, καθώς όχι μόνο βοηθά στη δημιουργία νέων αναμνήσεων, αλλά επιτρέπει επίσης στον εγκέφαλό να «ανανεωθεί» και στην πραγματικότητα «καθαρίζει» την πλάκα και τις τοξίνες από τον εγκέφαλό σας τη νύχτα. Οπότε ο πολύ καλός ύπνος είναι πολύ, πολύ σημαντικός».

3. Σωστή διατροφή

Αποφύγετε τις φλεγμονώδεις τροφές. Ποιες είναι αυτές;

Τα τηγανιτά, συσκευασμένα και επεξεργασμένα τρόφιμα, καθώς και σπιδήποτε περιέχει υψηλά σάκχαρα.

4. Κοινωνικές σχέσεις

Τέλος, καλό είναι να συσφίξετε τις κοινωνικές σας σχέσεις.

Η κοινωνική αλληλεπίδραση δεν είναι απλά μία αισθητική ή ηθική επιλογή, είναι μία συμπεριφορά που άμεσα επηρεάζει την ψυχική και νευρολογική υγεία. Το να έχεις υγιείς σχέσεις σε κρατά δραστήριο, και αυτό βελτιώνει τη διάθεση και την ποιότητα ζωής σου. Οι άνθρωποι που μετέχουν κοινωνικά και διατηρούν ικανοποιητικές σχέσεις, είναι λιγότερο πιθανό να νοσήσουν από τη νόσο του Αλτσχάϊμερ.



ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ του ιστορικού Θάνου Βερέμη ΓΙΑ ΜΥΘΟΥΣ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΕΣ ΤΗΣ ΠΑΛΙΓΓΕΝΕΣΙΑΣ

- Είχαν προηγηθεί κι άλλες επαναστάσεις και εξεγέρσεις. Πόσες;

«Η τελευταία πριν από την Ελληνική Επανάσταση ήταν τα Ορλωφικά. Οι Ρώσοι υποσχέθηκαν βοήθεια μεγάλη στους Έλληνες και ξεσηκώθηκε όλη η Πελοπόννησος και μέρος της Ρούμελης. Και το αποτέλεσμα ήταν ότι δεν ήρθε κανένας Ρώσος και μας κατασφάξαν οι Αρβανίτες μουσουλμάνοι. Και κατόπιν, επειδή το είχαν παρακάνει, ήρθαν και οι Τούρκοι για να σφάξουν τους Αρβανίτες μουσουλμάνους. Αυτή είναι η ιστορία των Ορλωφικών».

- Από την άλωση της Κωνσταντινουπόλεως πόσες εξεγέρσεις μεσολαβούν;

«Πάνω από εκατό, περίπου εκατόν τριάντα».

- Κι αυτές υποκινούμενες από τους Βενετούς κυρίως;

«Όταν ήταν οι Βενετοί, από τους Βενετούς. Όταν ήταν οι χριστιανοί Αρβανίτες, από τους χριστιανούς Αρβανίτες - γιατί έχουμε δυο λογίους Αρβανίτες, τους χριστιανούς και τους μουσουλμάνους. Οι χριστιανοί ήταν οι ημέτεροι, ήταν οι Σουλιώτες, οι Υδραίοι, οι Σπετσιώτες, αυτοί ήταν όλοι χριστιανοί Αρβανίτες, οι οποίοι ήταν και το καύχημα του ελληνικού στρατού».

- Ξέρανε ελληνικά;

«Βέβαια ξέρανε. Ο Μάρκος Μπότσαρης έγραψε ένα λεξικό της ελληνοαλβανικής. Και επειδή δεν υπήρχαν αρβανίτικα γραπτά, τα αρβανίτικα που μεταφράζει αυτός από τα ελληνικά είναι με ελληνικούς χαρακτήρες. Έγραφε, για παράδειγμα, "βρας", που σημαίνει "πυρ" στα αρβανίτικα».

- Τις επαναστάσεις αυτές τις υποκινούσαν οι ξένες δυνάμεις;

«Κάποιες, όχι όλες. Μία από τις επαναστάσεις ήταν του μητροπολίτη Διονυσίου του Φιλόσοφου -Σκυλοφιλόσοφο τον έλεγαν οι εχθροί του - στη Λάρισα, αυτή δεν την υποκίνησαν. Ήταν επανάσταση θρησκευτική μάλλον παρά εθνική. Δηλαδή είπε ότι οι χριστιανοί έχουν το δικαίωμα και την υποχρέωση είναι ελεύθεροι».

- Η Επανάσταση δεν προέκυψε από το πουθενά. Πράγμα που δείχνει ότι την έκανε ο ελληνικός λαός τότε, όποιος ήταν αυτός, οι Αρβανίτες, οι χριστιανοί, όλο αυτό το μείγμα...

«Να σας διακόψω για να πω κάτι πολύ ενδιαφέρον εδώ; Οι Γιουγκοσλάβοι, δηλαδή οι Κροάτες, οι Σλοβένοι, οι Σέρβοι και οι Μαυροβούνιοι, είναι μία ράτσα. Όλοι έρχονται στον Νότο από την Κεντρική Ευρώπη και λέγονται Νοτιοσλάβοι. Ε, αυτοί ποτέ δεν ταίριαξαν. Σκοτώνονταν πάντοτε μεταξύ τους. Μέχρι το 1990 που διαλύθηκε η Γιουγκοσλαβία. Ουδέποτε ταίριαξαν - και ήταν ένας λαός, ένα έθνος. Εμείς ήμασταν Αρβανίτες, Βλάχοι, Σλάβοι και Έλληνες».

- Δηλαδή μεταξύ 1453 και 1821, τι ήταν αυτό που λέμε σήμερα Ελλάδα;

«Χριστιανοί ορθόδοξοι. Αυτό μετράει. Χριστιανοί ορθόδοξοι έφεραν τη γλώσσα. Τα Ευαγγέλια ήταν γραμμένα στα ελληνικά και έμαθαν τη γλώσσα όλοι ως ορθόδοξοι χριστιανοί, δηλαδή οι Αρβανίτες, οι Βλάχοι. Οι Βλάχοι ήταν οι πατέρες της ελληνικής μόρφωσης - ο Ρήγας Φεραίος, για παράδειγμα».

- Όταν λέμε Βλάχοι, τι εννοούμε ακριβώς;

«Οι Βλάχοι διέτρεχαν όλη την Πίνδο, στην Ήπειρο ήταν πολλοί».

- Όχι στη Μολδοβλαχία;

«Εκείνοι ήταν Ρουμάνοι Βλάχοι, λατινόφωνοι. Οι δικοί μας Βλάχοι ήταν ελληνόφωνοι».

- Πώς εξηγείτε το γεγονός ότι πολλοί από τους αρματολούς ήταν στην υπηρεσία του Αλή Πασά;

«Οι αρματολοί ήταν πάρα πολλοί και σε πολλών την υπηρεσία. Όχι μόνο του Αλή Πασά, όλων των πασάδων».

- Και ξαφνικά αυτοί οι υποταγμένοι παίρνουν τα όπλα και τα στρέφουν εναντίον των αφεντικών τους. Αυτό πώς το εξηγείτε;

«Ο Αλή Πασάς που είπατε, σήκωσε κεφάλι εναντίον της Πύλης. Τον ακολούθησαν όλοι οι Έλληνες αρματολοί που ήταν υπό αυτόν. Από το σχολείο του Αλή Πασά πέρασαν πάρα πολλοί γνωστοί σε εμάς - ο Γεώργιος Καραϊσκάκης, για παράδειγμα. Οι Σουλιώτες ήταν μέσα κι έξω, μια πολεμούσαν εναντίον του, μια υπέρ αυτού. Ο

Ελληνική Επανάσταση γίνεται από την πολυδιάσπαση των εξουσιών Μπότσαρης, οι Τζαβελαίοι, όλοι αυτοί οι γνωστοί αρματολοί, ήταν κι εδώ κι εκεί. Δεν υπάρχει μία εξουσία, αυτό είναι το ενδιαφέρον. Η των Οθωμανών. Γιατί οι Οθωμανοί δεν είχαν σύστημα δημόσιας διοίκησης. Την άφηναν στους μουσουλμάνους τοπικούς παράγοντες. Οι πλησιέστεροι ήταν οι μουσουλμάνοι Αρβανίτες - αυτοί ήταν οι πραγματικοί αντίπαλοι της Ελληνικής Επανάστασης. Νομίζετε ότι πολεμούσαμε συχνά με Τούρκους; Όχι, με Αρβανίτες πολεμάγαμε συνήθως. Ο Ομέρ Βρυώνης ήταν Αρβανίτης μουσουλμάνος και πολεμούσε τους Σουλιώτες που ήταν Αρβανίτες χριστιανοί».

-Αρα είναι μύθος ότι πολεμούσαμε κυρίως εναντίον των Τούρκων;

«Πολεμούσαμε εναντίον των αλλόπιστων. Που ήταν κυρίως Αρβανίτες μουσουλμάνοι. Στην Πελοπόννησο ήταν οι Αιγύπτιοι μουσουλμάνοι, ο Ιμπραήμ. Που τον κάλεσε ο Σουλτάνος Μαχμούτ Β' γιατί δεν είχε στρατό να στείλει στην Πελοπόννησο. Είχε όμως τον Μοχαμέτ Αλή, τον πατέρα του Ιμπραήμ, που ήταν στην Αίγυπτο δικός του άνθρωπος και του λέει "τράβα πάρε την Πελοπόννησο δικιά σου". Και ήρθε και την πήρε. Αν δεν γινόταν η Ναυμαχία στο Ναυαρίνο, η Πελοπόννησος θα είχε εξαφανιστεί».

- Είναι μύθος να πιστεύει κανείς ότι οι Ρώσοι βοήθησαν;

«Οι Ρώσοι τελικά βοήθησαν έμμεσα, όχι τους Έλληνες όμως, αλλά τους εαυτούς τους, πολεμώντας -καμιά φορά, όχι πάντοτε- την Οθωμανική Αυτοκρατορία».

- Αλλά την Ελλάδα; Έχουμε την εντύπωση ότι βοήθησαν οι Ρώσοι, το Ξανθό Γένος;

«Καλά, αυτοί είναι οι μύθοι με τους οποίους μεγάλωσαν αυτές οι γενεές».

- Αυτό έχω καταλάβει κι εγώ. Ποία από τις ξένες δυνάμεις βοήθησε την Ελλάδα; Όχι για λόγους αλληλεγγύης βέβαια αλλά για τα συμφέροντά της.

«Η Αγγλία, και μάλιστα η Αγγλία του Γεωργίου Κάνινγκ. Εξ' ου και η πλατεία Κάνινγκος».

- Ο ρόλος του Κολοκοτρώνη;

«Ο ρόλος του Κολοκοτρώνη ήταν πάρα πολύ μεγάλος στην αφετηρία του Αγώνα».

- Με την άλωση της Τρίπολης;

«Με την άλωση της Τρίπολης και κυρίως στα Δερβενάκια. Ο στρατός του Δράμαλη είχε Τούρκους. Αυτός είχε πολύ μεγάλο στρατό και κατέβηκε στην Πελοπόννησο. Μπορούσε να την καταλάβει χωρίς μεγάλη δυσκολία. Και όλη αυτή η στρατηγική του Κολοκοτρώνη με τα στενά ήταν ένα πολύ σπουδαίο έργο, φοβερό επίτευγμα».

- Τα πρώτα ένα-δύο χρόνια η Επανάσταση πήγαινε καλά;

«Ναι, μετά άρχισαν οι εμφύλιοι. Όταν αισθάνθηκαν ασφαλέστεροι οι επαναστατημένοι, ότι δεν απειλούνται από κανέναν, άρχισαν ο ένας να πολεμεί τον άλλον. Και περιοχές ολόκληρες. Η Ρούμελη κατέλαβε τον Μοριά - και ούτω καθεξής. Και μεταξύ τους οι Ρουμελιώτες, μεταξύ τους οι Μοραίτες».

- Αυτή είναι μια κατάρα της ελληνικής φυλής;

«Δεν είναι της ελληνικής φυλής, ξέρετε. Είναι κατάρα των κοινωνιών που πρωτογίνονται, που δημιουργούνται. Η μεγάλη εξουσία βρίσκεται στην οικογένεια. Οι αρματολοί ήταν ολόκληρες οικογένειες, μεγάλες, δεν ήταν μεμονωμένοι άνθρωποι. Ρώπησα έναν νέο στο ακροατήριο των φοιτητών που δεν καταλάβαινε τι εννοούσα: "Αν είχατε να επιλέξετε ανάμεσα στην πίστη σας στο κράτος και στην οικογένεια, ποια θα προτιμήσετε;". Και μου είπε την οικογένεια. Σήμερα αυτό. Λογαριάστε τώρα το 1821».

- Δεν υπήρχε η έννοια της πατρίδας όπως την έχουμε σήμερα;

«Η έννοια της πατρίδας ήταν πάρα πολύ περιορισμένη. πατρίδα θεωρούσε ο καθένας το χωριό του. Και μετά, άντε την ευρύτερη περιοχή».

- Επομένως ήταν η οικογένεια, το χωριό;

«Οικογένεια, χωριό, περιφέρεια ευρύτερη. Ελλάδα τρέχα γύρευε. Αργότερα αυτό. Την Ελλάδα τη φέραν απ έξω. Την έφερε ο Κοραΐς, την έφερε ο Ρήγας Φεραίος, την έφεραν οι διανοούμενοι και η Φιλική Εταιρεία. Οι μέσα δεν είχαν ιδέα».

-Αρα απέξω ήρθαν τα μεγάλα ρεύματα, τα πατριωτικά.

«Μέσα υπήρχε κατακεραματισμός και απομόνωση».



- Τότε γιατί πήραν τα όπλα αφού υπήρχε αυτός ο κατακερματισμός και όλοι ενδιαφέρονταν για τις οικογένειές τους; Ο Καραϊσκάκης δεν είχε τουφλίκι;
«Αρματολίκι, στα Άγραφα. Αυτά ήταν δικά του».

- Γιατί να πάρουν τα όπλα; Αφού είχαν βολεντεί;
«Ο Καραϊσκάκης ειδικά, ο οποίος ήταν από τους ευφυέστερους νεοέλληνες...».

- Αλήθεια, ήξερε να διαβάξει, να γράφει;
«Όχι, ήταν αγράμματος. Αλλά είχε καταλάβει ότι άλλαζε ο κόσμος. Ότι άλλαζε από τα αρματολίκια στο κράτος. Ότι είχε αρχίσει να γίνεται ζωντανό το ενδεχόμενο ενός ελληνικού κράτους».

- Αυτό πότε το συνειδητοποιεί;
«Η καριέρα του ως εθνικού ήρωα είναι πολύ μικρή χρονικά. Έξι-εφτά μήνες είναι όλη η ζωή του Καραϊσκάκη στον Αγώνα. Πριν ήτανε αρματολός και κλέφτης. Όταν το κατάλαβε, είπε στους δικούς του: "Παιδιά, πάμε για κάτι μεγάλο τώρα, τ' αρματολίκια τελειώνουνε"».

- Ο Κολοκοτρώνης δεν είχε συνείδηση πατριωτική;
«Ο Κολοκοτρώνης είχε την ατυχία να βρίσκεται σε περιοχή αδύναμη για στρατιωτικό, που ήταν η Πελοπόννησος. Η Πελοπόννησος δεν είχε αρματολίκια καν. Η κλεφτουριά είχε καταστραφεί. Το 1805 έγινε επιδρομή στην Πελοπόννησο και τους διαλύσανε». Γλίτωσαν λίγοι από την οικογένεια Κολοκοτρώνη, ο ίδιος πήγε απέναντι, στην Κεφαλονιά, και υπηρέτησε στον αγγλικό στρατό». Γι' αυτό φορούσε κι αυτό το κράνος το αγγλικό.

- Γυρίζουμε στους κλέφτες που τους εξοντώνουν το 1805.
«Ναι, και μαζί με τους κλέφτες φεύγουν και οι αρματολοί. Σε όλη την Πελοπόννησο οι μόνοι ένοπλοι που έμειναν σε ενεργό υπηρεσία ήταν οι Μανιάτες. Οι οποίοι ήτανε πειρατές μάλλον».

- Άρα είναι μύθος όταν μιλάμε για κλέφτες και αρματολούς στην Πελοπόννησο.
«Στην Πελοπόννησο, ναι, από το 1805. Στη Ρούμελη και στη Στερεά υπάρχουν».

- Κι όμως, από την Πελοπόννησο ξεκινάει η Επανάσταση, δεν ξεκινάει από τη Ρούμελη.
«Στην Καλαμάτα, ναι».

- Γιατί έχουμε τη διάχρητη βεβαιότητα ότι η Πελοπόννησος ξεκίνησε και μετά η Ρούμελη;
«Οι μεγάλοι επώνυμοι της εποχής, αυτοί που έγιναν γνωστότεροι αργότερα, δηλαδή ο Κολοκοτρώνης, ο Παπαφλέσσας και οι Μαυρομιχαλαίοι, ήταν στην Καλαμάτα. Ε, η Καλαμάτα πήρε τα πρωτεία έκτοτε».

- Και αυτοί πώς κάνανε την Επανάσταση αφού δεν είχαν συνείδηση της πατρίδας;
«Αυτοί την είχαν, ο λαός δεν την είχε. Αυτοί την είχαν, αλλά αυτοί ήταν οι ηγέτες. Ήταν όλοι μνημένοι στη Φιλική Εταιρεία. Ο Παπαφλέσσας ήταν ο κατεχόμενος "γκουρού" της Φιλικής Εταιρείας και αυτός που διέδιδε το μήνυμα "Έλευθερία ή Θάνατος"».

- Πώς προέκυψε η Φιλική Εταιρεία; Αναγνωστόπουλος, Σκουφάς, Τσακάλωφ, Ξάνθος;
«Αυτοί ήταν οι μεγάλοι, αλλά υπήρχαν και πάμπολλοι άλλοι. Αυτοί ήταν έμποροι, στην Οδησό κυρίως. Είχαν πάει εκεί. Ο Ξάνθος ήταν από την Πάτμο. Ο Τσακάλωφ νομίζω ήταν Κωνσταντινουπολίτης. Ίσως ο Αναγνωστόπουλος να ήταν από κει. Αλλά όλοι βρέθηκαν κάποια στιγμή στην Οδησό. Η Οδησόσος ήταν ένα μεγάλο εμπορικό πέρασμα. Και το ελληνικό στοιχείο ήταν πολύ ισχυρό».

- Και πώς δημιούργησαν τη Φιλική Εταιρεία;
«Κάποιοι απ' αυτούς, δεν ξέρω αν ήταν όλοι, ήταν μασόνοι. Ο μασονισμός εκείνη την εποχή ήταν μια διεθνής μυστική οργάνωση. Έτσι, εφάρμοσαν τους συνωμοτικούς κανόνες της οργάνωσης και επέτρεχαν να κρατήσουν κρυφή την ύπαρξή της, υπονοώντας ταυτόχρονα ότι πίσω της βρίσκεται μία μεγάλη δύναμη, η Ρωσία».

- Οι Φιλικοί νποκινήθηκαν από τη Ρωσία;
«Μπα, καθόλου! Στη Ρωσία καλός μασόνος είναι ο νεκρός μασόνος. Οι Ρώσοι ήταν οι πιο συντηρητικοί από όλους, αναμφίβολα. Από εκεί ξεκινάει βέβαια η Επανάσταση αργότερα, αλλά την εποχή των τσάρων, ο Θεός να βάλει το χέρι του! Δεν κουνιόταν φύλλο».

- Δέω μήπως τους νποκίνησαν για να φθείρουν την Οθωμανική Αυτοκρατορία.
«Όχι, όχι. Υπήρχε μια ριζοσπαστική κίνηση στη Ρωσία, οι λεγόμενοι Δεκεμβριστές, τους οποίους εξόντωναν».

- Αυτοί λοιπόν οι τέσσερις της Φιλικής Εταιρείας και τα παρακλάδια τους, τι είχαν ως προσανατολισμό;
«Την κατάργηση του ξένου τυράννου, δηλαδή των μουσουλμάνων πάσης μορφής, και την ελευθερία. Δεν μιλούσαν για κράτος. Είχαν την εξυπνάδα να μη φέρουν έτοιμο σχήμα διοίκησης, κρατικό και άλλο. Μόνο ελευθερία ή θάνατος».

- Ένα άλλο που έχω παρατηρήσει διαβάζοντας είναι, ότι απέξω ερχόντουσαν τα καλύτερα και όχι από μέσα. Δηλαδή οι Άγγλοι, ο Κοραΐς, ο Ρήγας Φεραίος, ο Καποδίστριας...
«Κοιτάξτε, το μέσα κάνει τον Αγώνα. Οι μέσα βάζουν το αίμα. Τα λεφτά και τις ιδέες τα βάζει το έξω. Ο Κοραΐς έβαλε τη φιλοσοφία των αρχαίων, τα βιβλία που έβγαλε. Δεν ήταν υπέρ της Εκκλησίας, ήταν οι διαφωτισμένοι ριζοσπάστες».

- Τι ρόλο έπαιξε η Ιταλία; Γιατί βρέθηκαν πάρα πολλοί εκεί.
«Η Ιταλία ήταν μια επαναστατημένη χώρα, ήταν υπό τους Αυστριακούς. Ας πούμε ο Σανταρόζα που ήρθε και πέθανε εδώ, στην Πύλο, ήταν ηγέτης του ριζοσπαστικού κινήματος των Ιταλών. Αριστοκράτης, μια μεικτή προσωπικότητα με πολλά στοιχεία».

- Στην Ιταλία δεν ήταν που γαλουχήθηκε, κατά μια έννοια, ο Μαυροκορδάτος;
«Η Ιταλία ήταν το πιο κοντινό σχολείο. Και ο Μαυροκορδάτος, πράγματι, αλλά και ο Καποδίστριας σπούδασε σε παλικό σχολείο. Σπούδασε στην Μπολόνια, Ιατρική. Και έφερε τη γνώση του στην Κέρκυρα - και μετά στη Ρωσία. Γιατί έφυγε με τους Ρώσους κατευθείαν, πήγε εκεί, έγινε υπουργός Εξωτερικών. Έπαιξε μεγάλο ρόλο στη δημιουργία του ελβετικού κράτους, στα καντόνια. Γιατί φοβούσαν οι Ρώσοι μήπως καταλάβει η Γαλλική Επανάσταση τους Ελβετούς και έστειλαν τον Καποδίστρια που τους έκανε κομμάρια».

- Η Γαλλική Επανάσταση έπαιξε ρόλο στην Ελλάδα;
«Τεράστιο, πολύ μεγάλο».

- Αν και η Ελληνική Επανάσταση δεν έχει σχέση με την αστική επανάσταση στη Γαλλία.
«Καμία. Η Ελληνική Επανάσταση δεν έχει σχέση με τη Γαλλική Επανάσταση, αλλά η inteligenctencia των Ελλήνων είχε επηρεαστεί και ήταν υπέρ ή κατά. Ας πούμε, ο Κοραΐς ήταν απολύτως υπέρ, ήταν παιδί της Γαλλικής Επανάστασης, την έζησε. Ο Καποδίστριας ήταν κατά της Γαλλικής Επανάστασης, ήταν συντηρητικός, δεν ήθελε λαϊκές εξεγέρσεις».

- Υπήρχαν περιοχές στην Ελλάδα τότε που δεν είχαν υποταχθεί στους Οθωμανούς;
«Η Μάνη δεν κατακτήθηκε ποτέ. Τότε η Μάνη ήταν κάτι περιέργο. Πρώτον, δεν την ήθελε κανείς διότι η παραγωγή της είναι αστεία. Είναι όλο βουνά, δεν είχε πλούτο. Ελάχιστη καλλιεργήσιμη γη. Και οι Μανιάτες ήταν μπελάς μεγάλος να τους κάνεις καλά. Ήταν και η μόνη περιοχή που δεν πήρε ο Ιμπραήμ. Πήγε δύο φορές να την πάρει κι έφαγε ξύλο».

- Επιβλήθηκαν οι πιο άξιοι.
«Ξέρετε, καμιά φορά οι μύθοι είναι ανακατεμένοι και με αλήθεια. Ας πούμε το Μεσολόγγι γέννησε πάρα πολλούς μύθους. Ότι ήταν αήγητο, ότι πολέμησαν όλοι. Όντως από το Μεσολόγγι πέρασαν όλοι οι Έλληνες, σχεδόν. Όμως κυρίως Σουλιώτες - μαθημένοι στον πόλεμο γιατί δεν κάνανε τίποτα άλλο, αυτή ήταν η δουλειά τους. Μισθοφόροι μόνιμοι ήτανε οι Σουλιώτες».

- Το Μεσολόγγι ήταν η πιο ηρωική σελίδα κατά τη γνώμη μου.
«Ούτε συζητήση. Και ήταν και το μέρος όπου συνέπραξαν οι περισσότεροι Έλληνες από όλα τα μέρη της χώρας. Γι' αυτό και ο Σολωμός γράφει για το Μεσολόγγι».

- Ποία είναι τα διδάγματα τελικά από αυτή την Επανάσταση; Κάναμε ένα βήμα πίσω και πηγαίναμε και ένα βήμα μπροστά;
«Ήταν ένα μεικτό φαινόμενο. Οι εμφύλιοι ήταν καθημερινή υπόθεση και είχαμε και ηρωικές περιπτώσεις, όπως του Παπαφλέσσα στο Μανιάκι που του φύγανε όλοι, είχαν μείνει 200-300 άνθρωποι και έπεσαν όλοι πολεμώντας. Ήτανε ικανοί για το καλύτερο και το χειρότερο».

- Αυτή είναι η Ελλάδα, αυτή είναι η ψυχή της Ελλάδας.
«Αλλά τελικά έμεινε το καλύτερο. Αυτό που πάντα με εντυπωσιάζει είναι ότι μέσα στον Αγώνα, έστω και με κακές πράξεις, όπως λέγαμε, επιβλήθηκαν οι πιο άξιοι. Ενώ μετά, όταν αρχίζει πλέον να μπαίνει και το ελληνικό κράτος, οι δημοκρατίες, η βασιλεία, αρχίζουν πλέον τα ρουσφέτια»

- Ποιοι ήταν οι πιο άξιοι κατά τη γνώμη σας;
«Ήταν ο Κολοκοτρώνης, ο Καραϊσκάκης, ήταν ο Μιαούλης αναμφίβολα - μην πω ο καλύτερος από όλους. Ήταν ο Μάρκος Μπότοσαρης».

- Δηλαδή αυτοί οι άνθρωποι ξεκίνησαν για την οικογένεια και το χωριό τους και κατέληξαν να φτιάξουν μια Ελλάδα. Αυτό είναι το φοβερό.
«Ναι, γιατί το μυαλό τους πτέταγε πέρα από την οικογένεια και πέρα από το χωριό».

- Αυτό είναι το μεγαλείο της πατρίδας μας.
«Ο Κολοκοτρώνης δεν είχε ανάγκη από κανέναν, ούτε ο Καραϊσκάκης, ούτε ο Μιαούλης. Είναι ελεύθεροι άνθρωποι γιατί η εξουσία είναι στο μυαλό τους. Το θεωρώ μεγάλο επίτευγμα αυτό που έκαναν».

ΑΝΕΚΔΟΤΟ

Όταν συναντάς παλιούς συμμαθητές και νομίζεις πως μιμροδείχνεις ...

Περίμενα στον προθάλαμο του οδοντίατρου που πρόσφατα μου είχαν συστήσει. Πρόσεξα το πτυχίο του, στην γωνιά του τοίχου, στο οποίο αναγράφονταν το πλήρες όνομά του, κλπ. Ξαφνικά θυμήθηκα το ψηλό, καστανό, καλοφτιαγμένο παλληκάρι με το ίδιο ονοματεπώνυμο, που είχα συμμαθητή στο γυμνάσιο, κάπου 40 χρόνια πίσω και για τον οποίο ένα φεγγάρι μάσαγα σίδερα για χάρη του.

Μπορεί να έχει σχέση μ' αυτόν εδώ τον τύπο; "Μπα, αποκλείεται," σκέφτηκα, άμα τον είδα. Τούτος εδώ ο μισοφαλακρός, ο κοιλαράς, μέσα στην ρυτίδα, παραίτηταν γέρος για να ήταν ο πρώην συμμαθητής μου.

Αφού μου εξέτασε τα δόντια, τον ρώτησα εάν είχε φοιτήσει, παρ' ελπίδα, στο γυμνάσιο των Ιωαννίνων.

- "Άκου τώρα! Ασφαλώς, και ήμουνα και σημαιοφόρος κάθε χρόνο", μου είπε με περισσό καμάρι.

- Πότε αποφοιτήσατε; τον ρώτησα.

- Το 1975, μου απάντησε. Γιατί με ρωτάτε;

- Γιατί ήσασταν στη τάξη μου !!!!

Με κοίταξε προσεκτικά και όλο πιο κοντά και κατόπιν, αυτός ο κακομούτσουνος σκατόγερος, ο φαλάκρας, κοιλαράς, σταφιδιασμένος κόπανος με ρώτησε:

- Τι μάθημα διδάσκατε;;;



Χορηγοί

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ
BERGMANN KORD
ΚΛΙΝΙΚΗ ΜΑΛΛΙΩΝ

Μεταμόσχευση Μαλλιών FUE & FUT

Θεραπείες Τριχόπτωσης

Αποκατάσταση Μαλλιών για Ογκολογικούς Ασθενείς



Κεντρικά: Λεωφ. Κηφισίας 348, Τ.Κ.: 152 33, Τ.: 210 68 28 888



kord.gr

ΕΙΔΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ για τα μέλη του **Συνδέσμου Θεσσαλονικέων Αθήνας**

• **Δωρεάν Διάγνωση - Ενημέρωση** για την καταπολέμηση της Τριχόπτωσης

• **10% Έκπτωση** στην Πρώτη Υπηρεσία ή Προϊόν που θα αγοράσετε * *Ισχύει άπαξ για κάθε άτομο

Από το 1914
χτίζουμε μαζί σας
σχέσεις εμπιστοσύνης



PAPAPOSTOULOU
HEALTHCARE TECHNOLOGIES
est. 1914

- Ιατροτεχνολογικός Εξοπλισμός **τελευταίας τεχνολογίας** για:
Νοσοκομεία - Κλινικές - Ιδιωτικά Ιατρεία
- Άμεση τεχνική υποστήριξη
- Εκπαίδευση του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού
- Ολοκληρωμένες λύσεις **για κάθε ειδικότητα**

ΑΘΗΝΑ Εθν. Αντιστάσεως 93 · 154 51 · Νέο Ψυχικό +30 210 67 90 000

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ Πλ. Συντριβανίου 4 · 546 21 +30 2310 233 251

info@papapostolou.gr www.papapostolou.gr

ΠΑΤΡΑ · ΙΩΑΝΝΙΝΑ · ΗΡΑΚΛΕΙΟ · ΧΑΝΙΑ · ΛΑΡΙΣΑ · ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑ



domys
KITCHEN

210 6043235

info@domuskitchen.gr

Λεωφ. Μαραθώνος 19 κλμ
Παλλήνη 153 51